

Ce s-a întâmplat în economie în prima jumătate a anului. Speranțele de mai bine se îndreaptă spre al doilea semestru

Economia a rămas în teritoriul pozitiv în prima jumătate a anului, însă creșterea a fost anemică. Revenirea economiei pe creștere după doi ani de recesiune și stabilitatea fiscală nu au atras însă mai mulți investitori străini. Speranțele se îndreaptă acum spre al doilea semestru, care ar trebui să fie mai bun datorită efectului de bază. Cel mai probabil industria va continua să încetinească, astfel că agricultura rămâne speranța. În condițiile absenței îmbunătățirii cererii interne și a îngrijorărilor legate de perspectivele economiei mondiale, ce pot influența nefavorabil exporturile, creșterea PIB rămâne totuși incertă.

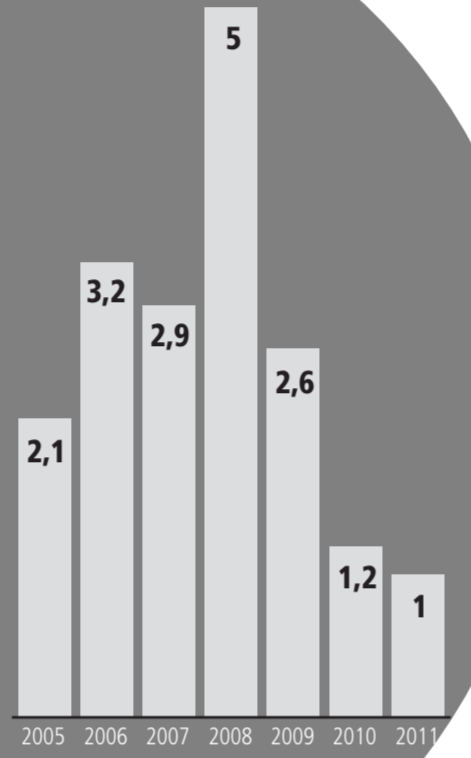
Claudia Medrega

În picaj

Evoluția investițiilor străine directe în primul semestru (mld. euro)

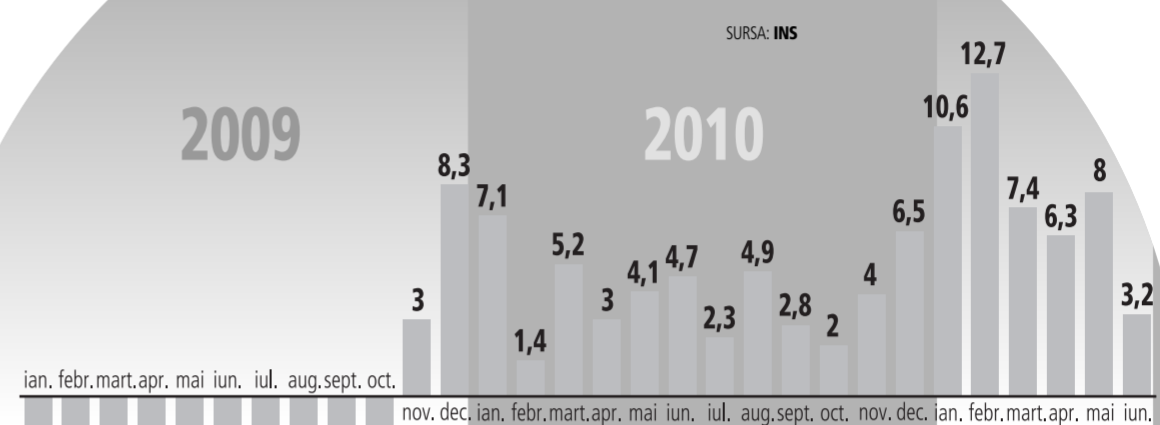
INVESTIȚIILE STRĂINE.

România nu a fost foarte atractivă pentru nerezidenții în prima jumătate a acestui an, investițiile străine directe scăzând cu 17,3% comparativ cu același interval de anul trecut, la 1 mld. de euro. Nivelul este de cinci ori mai mic față de primul semestru din anul de vârf 2008. Reducerea semnificativă a volumului investițiilor nerezidenților în România în 2009 și 2010 a fost semnalul cel mai clar al crizei care a cuprins economia. Însă nici revenirea economiei pe creștere în acest an și nici stabilitatea fiscală nu au atras prea mulți investitori străini. Sectorul financiar a atras în ultimii ani grosul investițiilor - care au mers în special în acoperirea pierderilor -, în timp ce sumele rămase pentru investiții noi în producție au fost nesemnificative. Creșterea atractivității României ca destinație pentru investițiile străine directe este foarte importantă, având în vedere dependența de capitalul extern, în condițiile în care gradul economisirii interne este redus. Autoritățile estimează pentru acest an investiții de 3,5-4 mld. euro. BNR a raportat pentru anul trecut investiții străine directe de 2,6 mld. euro, în scădere cu 25,6% față de cele din 2009, când s-a înregistrat un nivel de 3,5 mld. euro.

Crește, dar mai încet

Evoluția producției industriale față de aceeași lună a anului precedent (%)

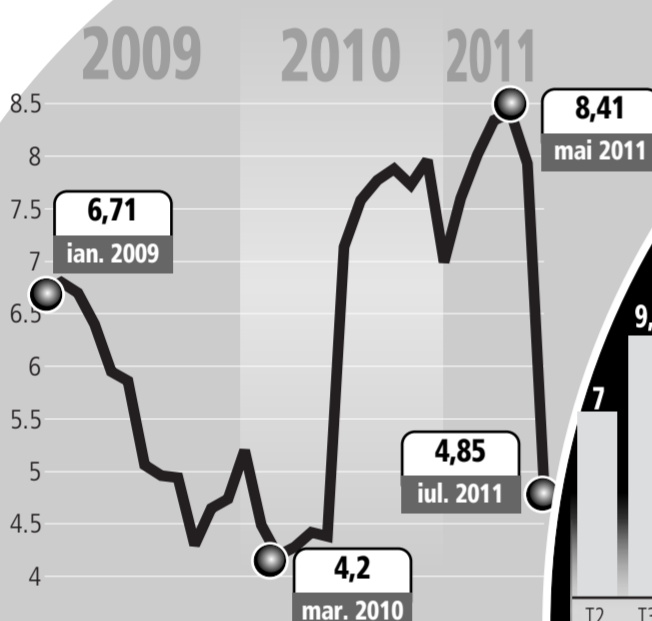
PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ, unul dintre cei mai importanți indicatori din economie, a frânat puternic în luna iunie, pe fondul creșterii problemei datorilor cu care se confruntă țările vestice, principalul partener comercial al României, semnele de încetinire fiind vizibile încă din primăvară.

Temperarea ritmului de creștere a venit după ce primele două luni ale anului au adus o surpriză plăcută, industria ajungând la creșteri de două cifre. În iunie producția industrială a crescut cu 3,2% comparativ cu aceeași lună de anul trecut, ca serie ajustată în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonaliitate. Evoluția a fost influențată de creșterile industriei extractive (+5,7%), ale producției și furnizării de energie electrică și termică (+5,2%) și ale industriei prelucrătoare (+2,8%). Ca serie brută, avansul a fost de 1%. Comparativ cu luna mai, producția industrială a scăzut atât ca serie brută, cât și ca serie ajustată din cauza scăderii tuturor sectoarelor industriale. Cumulat pe primele șase luni producția industrială a înregistrat o creștere de 7,5% ca serie brută și de 7,7% ca serie ajustată.

Coboară sub 5%

Evoluția inflației anualizate - indicele prețurilor de consum (%)

SURSA: INS

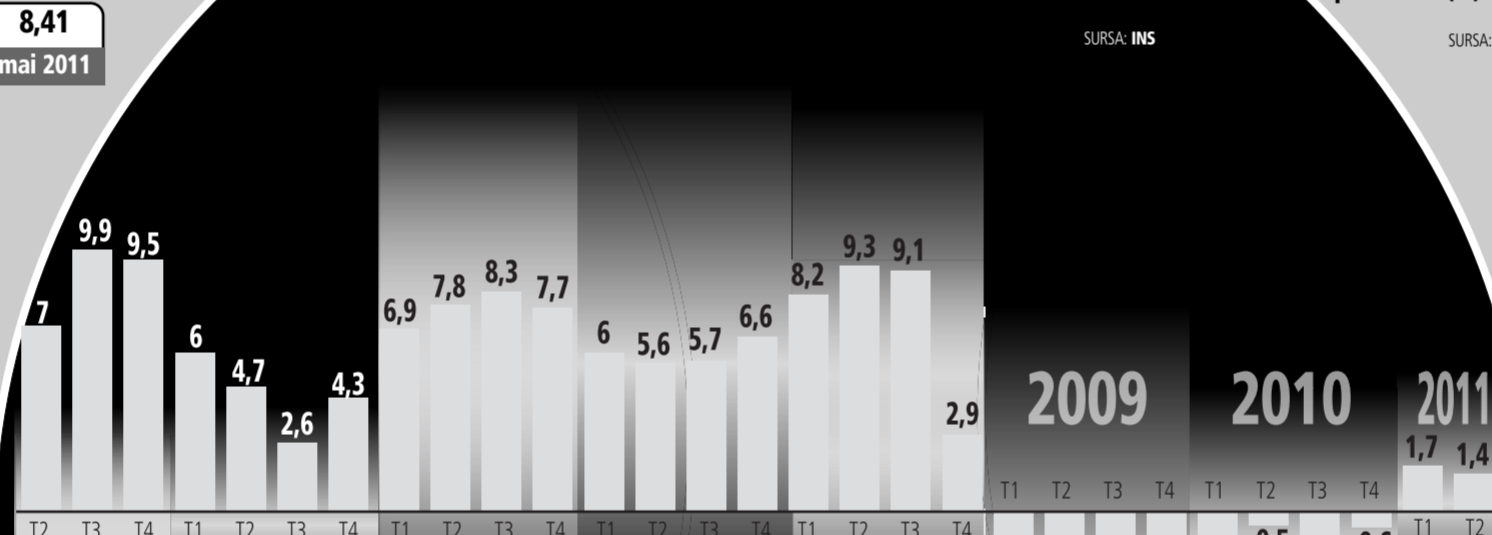

INFLAȚIA. Scumpirea produselor alimentare, în special a fructelor și cartofilor, a dus rata anuală a inflației la 8,41% la sfârșitul lunii mai, după o creștere lunară de 0,21%. Ulterior, prețurile de consum au intrat pe o traiectorie descendentă. În iulie prețurile de consum au scăzut pentru a doua lună consecutiv, ca urmare a ieftinirii alimentelor, astfel că rata anuală a inflației a coborât la 4,85%, ajutată și de eliminarea efectului de bază din iulie 2010. Anul trecut, în iulie, TVA a fost modificată de la 19% la 24%, iar prețurile au urcat cu 2,6% față de iunie. Perspectivele sunt de continuare a scăderii prețurilor, însă analiștii apreciază că, cel mai probabil, inflația va iesi din intervalul țintit de BNR de 2-4%. BNR a revizuit recent în scădere prognoza de inflație pentru acest an, de la 5,1% la 4,6%.

Pe plus, dar fragil

Evoluția PIB față de același trimestru din anul anterior, serie brută (%)

SURSA: INS

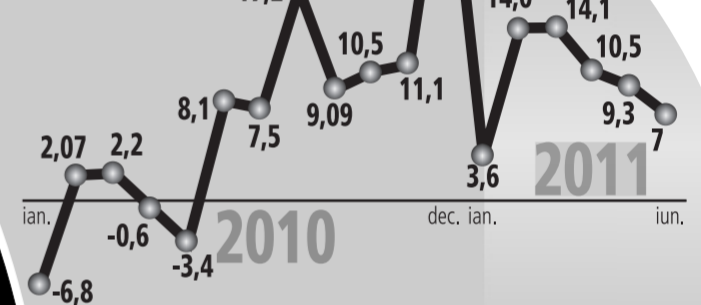

PIB. Economia a crescut în prima jumătate a anului cu 1,6% față de aceeași perioadă din 2010, fiind susținută în principal de industrie. Însă, fără revenirea consumului, PIB-ul nu a revenit la rate mari de creștere. În al doilea trimestru s-a înregistrat o temperare a creșterii economice comparativ cu primele trei luni, PIB-ul fiind doar cu 0,2% mai mare față de T1, după ce în primele trei luni creșterea trimestrială a fost de 0,7%. Încetinirea economiei a fost anticipată de analiști, deteriorarea fiind cauzată de decelerarea ritmului de creștere al exporturilor și, implicit, și al industriei. Totuși, creșterea anuală din al doilea trimestru, de 1,4%, la care se uită piețele externe și agențiile de rating, a surprins pozitiv în contextul anunțării unor cifre modeste pentru PIB la nivel european. După o serie de evoluții bune înregistrate în luna mai, iunie a adus vești proaste de la o serie de indicatori macro privind economia. Ritmul de creștere al exporturilor a încetinit puternic în iunie, înregistrând cel mai modest avans din ultimul an și jumătate. Deși au apărut ușoare semne pozitive în construcții, semnalele nu sunt încă foarte încurajatoare, iar problema principală rămâne consumul. Comerțul românesc nu a venit cu vești bune nici în al doilea trimestru, după doi ani de scăderi aproape continue. Retailul a continuat să se contracte față de 2010 pe seama scăderii puterii de cumpărare a românilor datorită nivelului ridicat al inflației și diminuării veniturilor, precum și ca urmare a menținerii la nivel scăzut a încrederii consumatorilor.

Încetinește creșterea

Evoluția lunară a veniturilor bugetare totale în 2010 și 2011 comparativ cu aceeași lună din anul precedent (%)

SURSA: Ministerul Finanțelor

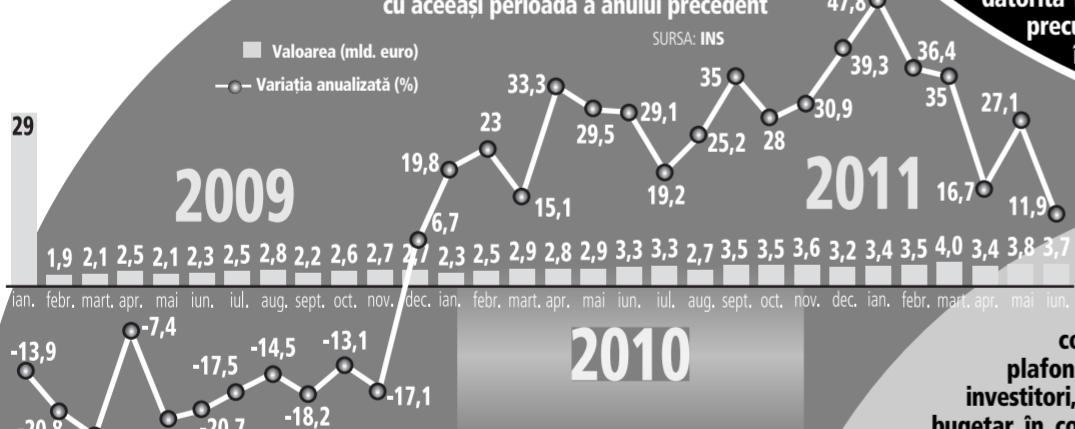

VENITURILE BUCGETARE și încasările din TVA au crescut neîntrerupt de mai bine de un an, însă în ultimele luni ritmul a încetinit constant, iar perspectivele pentru a doua jumătate a anului sunt mai puțin optimiste, analiștii anticipând o temperare pe măsura dispariției efectului de bază datorat majorării TVA. Ascensiunea veniturilor bugetare totale a încetinit în ultimele luni, ajungându-se de la ritmuri de creștere de două cifre la avansuri de o singură cifră. În iunie plusul a fost de numai 7% față de iunie 2010, reprezentând jumătate din ritmurile din februarie și martie, de exemplu. Evoluția încasărilor din TVA, cea mai importantă resursă pentru bugetul de stat, pentru perioada următoare va fi influențată de trendul vânzărilor cu amănuntul, dar și de gradul de diminuare a evaziunii fiscale.

Au încetinit

Evoluția valorii exporturilor și comparație cu aceeași perioadă a anului precedent

SURSA: INS

EXPORTURILE au înregistrat creșteri continue în ultimul an și jumătate, cu salturi de 20-50%, fiind principalul motor al revenirii economiei. Însă în iunie 2011 au frânat brusc. Potențialul exporturilor rămâne limitat, având în vedere încetinirea relansării țărilor din UE, principalii parteneri comerciali ai României, precum și ponderea redusă a exporturilor în PIB, de circa 30%.

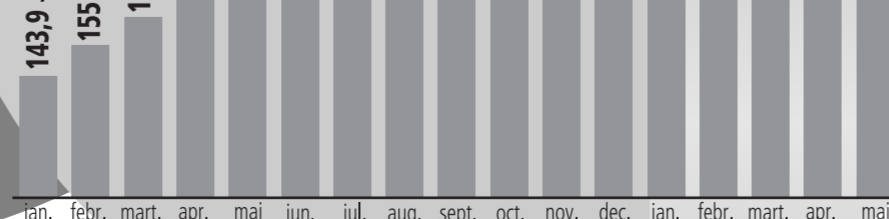
Exporturile României au crescut în iunie cu doar 12%, până la 3,7 mld. euro, avansul fiind la o treime față de rata de creștere de 32% de pe primele cinci luni. Acesta este un prim semnal negativ privind evoluția exporturilor, datorat evoluției sub așteptări a economiei germane. În primul semestru exporturile României au totalizat 22 mld. euro, o creștere de 28,2% față de aceeași perioadă a anului trecut. Aproape jumătate din totalul exporturilor au fost acoperite de mașini și echipamente de transport, în timp ce aceste produse au acoperit o treime din importuri.

DATORIA PUBLICĂ a

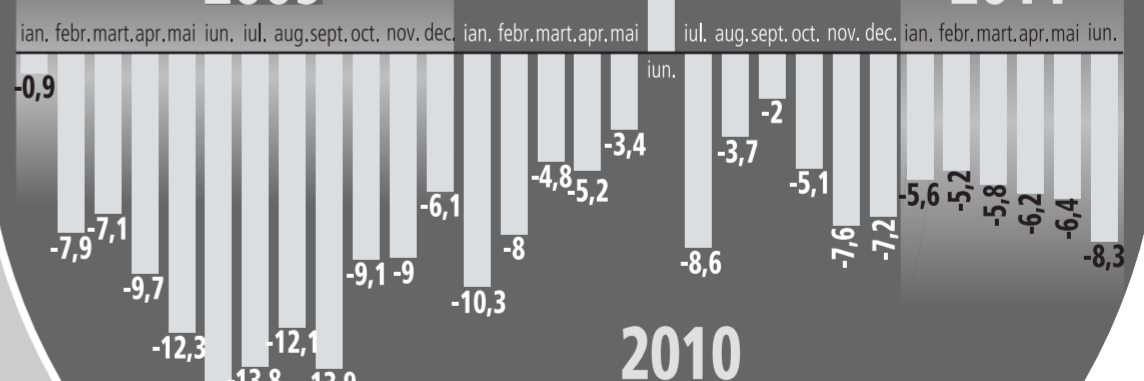
continuat să urce în acest an, iar soluțiile pentru plafonarea acesteia la un nivel rezonabil, acceptat de investitori, ar fi creșterea economică și reducerea deficitului bugetar în continuare. Necesarul mare de finanțare al statului a determinat un salt al datoriei publice cu 5 mld. lei în luna mai, peste pragul de 200 mld. lei (49 mld. euro), reprezentând 37% din PIB. Ritmul de creștere s-a temperat însă comparativ cu anul trecut, când erau creșteri de la o lună la alta și cu 10-13 mld. lei. După ce în ianuarie 2011 datoria publică scăzuse cu 3,5 mld. lei, în februarie s-a reluat trendul ascendent, iar ritmul de creștere s-a accentuat în martie. Aprilie a venit cu o scădere a datoriei față de martie, pentru ca în mai să se reia ascensiunea. Datoria s-a majorat însă cu doar 6 mld. lei în primele cinci luni ale acestui an, față de creșterea de 31 mld. lei din aceeași perioadă din 2010. Ritmul alert de creștere a datoriei devine îngrijorător în 2010, apropiind datoria publică de 40% din PIB.

Accelerează

Situația datoriei publice la sfârșitul fiecărei luni din 2010 și 2011 (mld. lei)

2009

Continuă declinul

Evoluția cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul față de aceeași perioadă a anului precedent (%)

SURSA: INS